

Študentska lista: --
 Celoletno . . . K 12--
 Pol leta . . . 5--
 Tretje leta . . . 3--
 Mesečno . . . 120
 Člani Avstrije: ---
 Celoletno . . . 15--
 Posamezne številke
 -- 30 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oglasila
 se računajo po 40 v. in
 od 6 redne petkratke: pri
 večkratnih oglasnih velj
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v pon-
 detek in petek popotna.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
 Prilika ul. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Mir prihaja.

Pariz, 25. junija.

Dne 23. junija t. l. so se Nemci odločili, da podpišejo mir. V Parizu se je zvedlo to dejstvo malo pred zadnjim rokom, ob 7. uri zvečer. To vest so naznanili topovi s 101 strelom; velike piščalke, ki so nekdanj naznanjale prihod sovražnih letal, pred katerimi so morali Parižani hiteti v kleti, so začele doneti (pariški Slovenci so pri tem pravili, da Nemci cvilijo); ljudje so začeli obešati zastave in pripravljati lučke za razsvetljavo. Ko se je zmračilo, so ljudje hiteli na ulice, prepevajoč marseljezo, maledon, angleško, ameriško in belgijsko himno. Vojaki so začeli prevažati stare nemške topove, ki so izpostavljeni ob najlepših prostorih. Staro in mlado je drlo v gruče, ki so delale po boulevardih „gostje redi.“ Vmes se je čulo tudi petje: A bas les Boches (dol z Nemci)! To vrvenje in drvenje je trajalo do polnoči. Dne 24. t. m. so še bile ulice bolj okrašene. Zvečer je bilo zopet isto razpoloženje po ulicah.

Francosi so torej „za enkrat“ dobili mir, ki bo podpisan mogoče prihodnjo soboto. Vendar pa je rekel Clemenceau, da še v desetih mesecih ne bo splošne demobilizacije, ker je še do miru z Bolgarijo in Turčijo daleč.

Zdaj je Avstrija na vrsti. Toda stvar gre še vedno silno počasi. Konferenca se še ni pečala s tem, kaj se naj odgovori Rennerjevimi protipredlogom. Koroško vprašanje se pa bliža h koncu. Dne 21. junija je bil storjen sklep četvorice, da se Koroška razdeli v jugoslovanski del in v avstrijski del. Jugoslovanski del je približno to, kar je zdaj zasedeno od Jugoslovancov. Ta del ostane pod jugoslovansko upravo, tri mesece po podpisu miru pa bo plebiscit. Avstrijski del pa bo pod avstrijsko upravo in tam bo istotako plebiscit.

Treba je sedaj delati nato, da le-ta plebiscit ugodno odloči ne samo v jugoslovanskem delu, ampak da se mogoče tudi avstrijski del odloči za Jugoslavijo, ki lahko nudi nemškemu delu več gospodarskih ugodnosti.

Slovenci širite „Stražo!“

LISTEK

Spomini.

Napisal Matko.)

III.

Zrakoplov.

V Jurčkovi gostilni sva sedela s prijateljem Jankom ob četrtinki jabolčnika. Nikar se ne čudite, da pri jabolčniku! Vojska je vojska, jabolčnik je ravno tako pijača in povrh še vredna v primeri z vinom.

Molčala sva.

Janko je bulil nepremično v steklenico ter premišljeval o minljivosti posvetnih dobrot, moj pogled pa je silil višje, gledal sem namreč pod strop, kjer so se lovile razposajene muhe. Naenkrat sem prekinil molk s temi besedami:

„Janko, ali bi se ti peljal z eroplanom?“

Janko me je pogledal košat ter mi odvrnil skoro preplašeno:

„Kaj ti pride na misel! Pri moštu sva in ti začneš pogovor o eroplanu.“

„Čemu se čudiš? Viš, gledal sem pod strop, kjer se sučejo in preganjajo muhe. Mislim, da se prav tako vozijo po zraku naši in sovražni eroplani, kadar se mislijo pograbit. Toraj, kaj praviš, ali bi se peljal?“

Janko je bil v vidni zadregi. Za zrak pač ni bil ustvarjen, saj mu še zelnja večkrat ni bi-

Pariške črtice.

(Izvirno poročilo.)

Pariz, 18. junija.

Zadnji pondeljek so avstrijski Nemci izročili svoje protipredloge mirovni konferenci. Dotična spomenica obsega bojda okoli 30 strani. Vsebina in oblika teh protipredlogov bi bila pač za nas najaktualnejša zadeva, o kateri bi bilo treba poročati. Toda mi navadni smrtniki nismo vredni zvedeti kaj o tej skrivnostni tajni visokega Olimpa. Sklepali bodo zopet o naši usodi pri zaprtih durih, potrebne informacije bodo jim že dali Italijani, ki veljajo kot „veščaki“ v zadevah stare Avstrije.

Nekaj preglavice dela sedaj olimpskim bogovom naš nastop na Koroškem. Ko so nemške tolpe požigale po južnem Koroškem, metale iz cerkev sv. podobe, morale ljudi in celo brezorožne redovnice, visoki zbor ni ganil trepalnice, vse skupaj se je smatralo kot izraz „nemške ljudske volje“. Ali da smo se Jugoslovani „drznili“ storiti odločen korak, to je poseganje v tuje pravice, kateremu je treba postaviti jez — z italijanskimi banditi.

Sploh je pa nastala v visokopolitičnem pariškem življenju kratka pavza. Wilson je odšel včeraj zvečer v Belgijo, Lloyd George v Verdun, Orlando v Rim, tudi Clemenceau se bojda odpravilja na deželo na kratek oddih. Vse sedaj napeto čaka, kaj bodo storili Nemci, podpišejo ali ne podpišejo. Do 24. junija jim je določen rok za premislek. Zavezniška vojska stoji pripravljena. Nemška delegacija je zapustila Versailles. Pri odhodu je prišlo do male rabuke. Zbralo se je precej radovednežev, začeli so piskati in zvižgati, na nemške avtomobile je letelo kamenje in prah. Neka nemška dama je ranjena. Maloštevilna straža je bila brez moči proti demonstrantom. Rantzau-Brockdorf je seveda protestiral in Clemenceau je ta prijetljaj zelo ne'jub. Opravičil se je v posebnem pismu, v svoji jeziji je na mestu odstavil prefekta in policijskega ravnatelja. Radi ljubljanskega, kakor se je pokazalo, iz trte izvitiga „incidenta“ so svoj čas razni francoski listi v soglasju z italijanskimi delali pikre opazke. No, sedaj imajo priliko dati lekcijo o uljudnosti in gostoljubnosti tudi versailleskemu občinstvu!

Francoska stavka pojema. Nemčiji se ni posrečilo s pomočjo boljševičkih elementov napraviti nemire ali celo revolucijo v znotranjosti Francije. Sicer je pa položaj na Francoskem precej napet. Draginja raste od dne do dne. Kolikor zvemo po pičlih poročilih o draginjskih razmerah v domovini, je tukaj glede nekaterih predmetov draginja hujša ko v Jugoslaviji, dasi francoskemu deparju ni padla vrednost tako kakor pri nas.

Ilustrovani list „Excelsior“ je prinesel v današnji številki slike o veliki manifestaciji za Reko v Zagrebu na binkoštni pondeljek. Drugokrat bo isti list zopet prinesel duševne odpadke hujškača d'Annunzia. Take manifestacije so že dobre, a pozabiti bi se ne smelo še na nekaj drugo: redno plačevanje davkov, znotranji red in mir pa trdno vojaško disciplino, to je sedaj najpotrebnejša reč za našo mlado, od zahrbtnih sovražnikov zalezovano državo.

Jugoslovanska delegacija se polagoma manjša. Od etnografske sekcije odide v kratkem več strokovnjakov v domovino. Strokovno znanstveno delo je končano, sedaj je vse v rokah političnih delegacij. Le nekateri eksperti še moramo čakati, če bi še trebalo našega dela proti Madžarom in Nemcem.

Pri etnografski sekciji jugoslovanske delegacije sem imel priliko spoznati odlične hrvaške in srbske učenjake. Vsa čast jim! Naše razmerje je bilo kar najboljše. Čutili smo se kot enota; bolel nas je vse enako vsak nevspeh bodisi v Macedoniji, v Banatu, v Beranji, na Koroškem, Prekmurju ali na Primorskem. Naravno je, da so Srbi bolj informirani n. pr. o razmerah okoli Skadra kakor na Koroškem in Štajerskem mi pa nasprotno. A priznati se mora, da so se živo zanimali za nas, zlasti gospodje Cvijič, Vojnovic, Prepin so po svojih osebnih stikih z odličnimi francoskimi in angleškimi krogi mnogo storili za našo stvar.

Želeti je le, da se to zaupno, res prijateljsko razmerje iz naše etnografske sekcije prenese v vse sloje našega naroda. Proč z malenkostnim zbadanjem, sumničanjem in abderitskim separatizmom! Če se hočemo ohraniti kot Hrvati, Slovenci in Srbi, bodimo pred vsem odločni Jugoslovani. Le v veliki zajednici se moremo vzdri-

la varna; osramotiti pa se vseeno ni dal, zato je rekel nevoljno:

„Če bi bilo treba, bi se peljal; brez potrebe pa ne silim v zrak — kakor ti.“

„Kakor jaz —“, sem zategnil z glasom in ta glas se je spremenil v grozečega: Jankoo!! — Molk.

„Pa ker si moj prijatelj“, sem nadaljeval, „ti odpuščam. Ali da ne boš v krivični zmoti, hočem ti povedati, da sem se že od krajkraja, to je, od rane mladosti, pečal z mislijo, kako bi se vozil po zraku. — Jurč, še dve četrtinki!“

„No, naj bo — zaradi mošta!“

Janko je bil potolažen in voljan poslušati.

„Bilo je takrat“, tako sem začel zgodbo o zrakoplovu, „bilo je takrat, ko so začele moje hlačke najbolj cveteti. Otrok si še, k delu te ne silijo, gibati in noreti pa moraš, ker bi sicer ne bil zdrav. Da se trgajo pri tem pred vsem hlačke, ni treba dokazovati.“

Pri nas smo imeli 14letnega pastirja, ki smo ga klicali za Francuha, in rejenka Pepčeka, ki je bil iste starosti in iste velikosti kakor jaz. Najino najnujnejše opravilo je bilo takrat, da sva jela in spala; v prostem času pa sva se igrala in — kakor bi slutila svetovno vojsko — tudi ravšala in kavsala.

Pastirju Francuhu — Bog mu daj dobro, padel je v vojski — je to najino na vse strani segajoče delo presedalo; hotel je nama dati koristnejšega dela, zato je naju vzel s seboj na pašo. Najprej je nama velikodušno dovolil, da

sva smela nositi za njim — seveda z dostojno spoštljivostjo — jaz njegovo suktnjo, Pepček pa njegove polirane cikle. Na paši naju je odlikoval s tem, da sva vračala ovce enkrat eden in potem drugi.

Za plačilo nama je pripovedoval verjetne in neverjetne reči. Pravil je, da je videl žabo z 2 repoma; pripovedoval je o volku, ki je letal po zraku, o divjem lovcu, ki je moral bežati pred njim, ker se je pravočasno pokrižal, o polžu, ki je govoril in se jokal, in še druge slične take storije.

Z neverjetno prepričevalnostjo nama je pripovedoval, midva pa sva mu verjela na besedo in še izpraševala sva ga o tem in onem.

Nekoč smo počivali na takoiimenovanem sedlu naše planine tam, kjer se vzdiga sredi lične tratice poraščen kup zelnje, nasute Bog ve odkoga. Ležali smo vznak na trati. Ovce so se mirno pasle nedaleč od nas. Nad nami je krožil v nebotačni višini orel; vsi smo se zagledali vanj. Naenkrat izpregovori Pepček:

„Škoda, da nisem tica!“

In vsi trije smo ponovili:

„Škoda!“

„Kar vzdignil bi se v zrak“, modroval je Pepček dalje, „ter letel, kamor bi hotel. Najprej h Kortelu k materi; odtam k Sv. Uršuli, od Sv. Uršule na solnce, kjer bi si z zlatom napolnil vse žepa.“

Dalje prihodnjič.

žati in razvijati, vsak „sam zase“ bi bili le igrača zvitih in sovražnih sosedov.

„Svet deseterice“ je včeraj zelo prijazno sprejel in zaslišal turško poslanstvo pod vodstvom velikega vezirja Damad Ferid paša, ki je izročilo obširno spomenico. Odgovor na to spomenico se jim ne more dati pred soboto, ker je Wilson odsoten.

Zadnji pondeljek je imel na tukajšnjem „katoliškem institutu“ (visoki šoli) neki jezuit zanimivo predavanje o srbskem konkordatu. Govoril je zelo simpatično o Jugoslovanih. Mož se zanima za naše razmere, imel sem priliko ž njim se seznaniti. Rekel je, da je slavni francoski učitelj, zgodovinar, član akademije „neumrlih“ Bandrillan nedavno skušal napraviti stik med francoskimi in jugoslovanskimi literarnimi krogi. Francoze zelo zanima, v kaki meri smo bili doslej Jugoslovani pod vplivom nemškega slovstva. Vsled ozkosrčnih avstrijskih razmer je bil ta vpliv precej velik, v bodoče se mora paralizirati s francosko-angleškim kulturnim krogom, a varovati si moramo vendar svoje samostojno stališče in kritiko.

Wilsonov posredovalni predlog glede Reke.

Pariz, 24. junija.

V krogih italijanske delegacije se govori, da je izdelal predsednik Wilson nov posredovalni predlog za avtonomno državo med Jugoslavijo in Italijo, ki naj obsega otoka Čres in Krk ter Reko brez Sušaka. Dalje gre meja zapadno do Raše in se razprostira severno, izpušivši Pazin in Buzet, tako da pride pod njo tudi še Idrija. V tej avtonomni državi bi bilo 160.—170.000 Jugoslovancev in okrog 30.000 Italijanov. V Dalmaciji koncedira Wilson Italiji Lošinj in zadrške otoke. Wilson je s tem svojim novim predlogom popustil v prilog Italiji in nam v škodo. Laška delegacija (in požrešnost) je pa tudi to njegovo kombinacijo odklonila. (Seveda mi tudi še v večji meri in z večjo pravico!). Nato je laška vlada demisijonirala. („Slov. Narod.“)

Vojaška konvencija med Italijo in Nemško Avstrijo.

Zagreb, 26. junija.

„Slovenski Narod“ prinaša naslednje zanimivo poročilo:

„V aprilu 1919 sta sklenili Nemška Avstrija in Italija vojaško konvencijo proti Jugoslaviji. Italija se je zavezala, oskrbovati nemško vojsko dejansko z municijo in vojaško opremo, zlasti za čete na Koroškem in Štajerskem. Ustanovila se je tudi skupna pisarna za špijonažo, kjer bi Lahji in Nemci izmenjavali svoja opazovanja. Sklenjena je bila razven tega tudi skupna vojaška akcija v slučaju premembe na Koroškem. Dogovorjeno je bilo celo, da se spravi trikotnik Jesenice—severozapadni del Kranjske v roke Italije, vsa Koroška razven Trbiža pa v roke Nemške Avstrije kot odškodnina za nemške izgube na Tirolskem.“

To so lepi prijatelji, naši sosedje! Poznamo jih že dosti dobro, zato tudi poročilo „Slov. Naroda“ ni nič nemogočega.

Čudno postopanje v Ljubljani.

Že opetovano smo povdarjali, da gotovi gospodje v Ljubljani, ki sedijo pri vladnih in drugih odločujočih jastih, nočejo upoštevati žalostnega položaja obmejnega slovenskega ljudstva. Nemški rekvizitorji so pobrali med vojno našim kmetom skoro vso živino. Ob upadu koroških Nemcev v Dravsko dolino so nemške tolpe oropale slovenske kmete v slovenjgraškem glavarstvu živine, tako da mnogi nimajo niti repa vprežne živine. Mariborska konjska evidenčna komisija je razglasila, da bo v soboto, dne 28. junija, v topniški vojašnici v Mariboru oddala obmejnim kmetom slovenjgraškega in mariborskega okraja konje (okoli 100), ki so jih na kobodvoru odvzeli hrvatskim židovskim tihotapcem. Med temi konji je bilo res kakih 50—60 precej lepih živali. Oddaja konj se je razglasila v listih. In ob določeni uri je prišlo nad 200 kmetov iz najbolj oddaljenih krajev slovenjgraškega okraja in celo iz Slov. Koroške. Tik pred oddajo pa se pripelje major Barbarič iz Ljubljane in je odredil, da se mora 50 najboljših konj obrniti za Ljubljano. Za naše obmejne kmete so ostali sko-

ro sami šantavi, slepi in nadušljivi konji. Več kot 200 ljudi pa je sploh moralo iti praznih domov. Čudimo se, da Ljubljana ravno z obmejnimi slovenskimi kmeti tako postopa. Ne dolgo tega so nam na Račah pobrali krasno plemensko konjsko blago z vozovi in opravo vred v Ljubljano. In sedaj še zopet to! Zahtevamo, da nas poverjeništvu za kmetijstvo malo bolj ščiti! — Slov. kmet iz Dravske doline.

Dr. Ogrizek:

Protijudska carinska politika.

Vedno se je povdarjalo in se povdarja še danes od najvišjih do najnižjih krogov, da je in ostane naša mlada Jugoslavija demokratična država t. j. da se bo vladalo z ljudstvom in za ljudstvo. Pričakovali so osobito širši sloji, da bo skrb mlade države pred vsem namenjena njim in njihovem blagostanju.

Nekateri vladni koraki zadnjega časa pa nas silijo vedno bolj v uverjenje, da gotovi vladni gospodje ali iz komoditete na ljudstvo sploh nič ne mislijo, ali pa namenoma delajo proti ljudsko politiko v korist veleindustrije.

Ravnokar uvedeni srbski carinski tarif iz leta 1909 oziroma 1910 je za sedanje razmere tak anahronizem, da se mora človek čuditi kako ga je bilo mogoče v sedanjih političnih in gospodarskih razmerah v nespremenjeni obliki sploh uvesti.

Ali že finančni minister res tako malo pozna naše izčrpano gospodarstvo, da se boji, da ne bi na mah preplavilo „ceno“ tuje blago naše trge in uničilo domačo industrijo? Ali mu ni znano, da vsled splošnega pomanjkanja blaga že itak vlada na našem ozemlju tako neznosna druginja, da si večina ljudstva niti najnujnejših potrebščin ne more kupiti? Ali mu ni znano, da nekaterih vsakdanjih potrebščin naša domača industrija sploh ne proizvaja (ali pa v veliko premali meri)?

Kaj je hotel s tem „tarifom“ doseči? Ali varstvo domačih pri- oz. izdelkov, katerega ti večinoma v sedanjih razmerah sploh ne rabijo ali le napolnitev državne blagajne?

Cene domačih pri- oz. izdelkov so vendar tako vpijoče, da smo komaj čakali na blagodejnen vpliv tujega blaga, na znižanje cen. Z novim carinskim tarifom pa je ljudstvo obsojeno po lastni domači vladni še v nadaljnje pomanjkanje najnujnejših potrebščin, ker tarif drži umetno cene kvišku. Vsak pameten človek se bo zavzemal za zadostno varstveno carino onih domačih pri- oz. izdelkov, kateri bi ne mogli kljubovati tuji konkurenci; toda sedaj vpeljavati tako visoko carino na neobhodno potrebno blago, katero je že itak doseglo blazno višino cen in katerega še dolgo ne bo zadosti doma in večinoma vsaj za nekaj časa ne rabi nikakega carinskega varstva, je iz ljudskega stališča neodpustno.

Iz finančnega stališča je uvedeni tarif kajpak zelo komoden. Ljudstvo gotove potrebšchine imeti mora in vsled tega je prisiljeno kupovati še tako drago blago, dasi v manjši meri, in državna blagajna se lahko potem napolni. Tako se pobira od ljudstva krivični vžitinski davek, za katerega niti večinoma ne ve, pač pa ga bridko občuti.

Domača industrija in večji trgovci z večjimi ali manjšimi zalogami bodo seveda vladi iz srca hvaležni. Saj imajo sedaj proste roke in lahko blago vzdržujejo po nezaslišani ceni, deloma ga celo podražijo do višine, do koje jih ščiti carinski tarif.

Naše ljudstvo pa še naprej polni mošnjičke ljudi, kateri so ga že itak med vojsko do obupa izmozgavali.

Politiki, ki ima za ljudstvo tako težke posledice in ga sili še naprej v neznosno pomanjkanje, se mora naša stranka kot ljudska stranka z vsemi močmi upreti. Naša stranka, ki se je s tako vnemo borila za ujedinjeno Jugoslavijo, mora tudi sedaj z vso svojo močjo pobijati protijudsko politiko jugoslovanskih ministrov.

Naša ljudska stranka je obetala ljudstvu demokratično državo, ki bo imela predvsem srce za naše ljudstvo, zato je tudi dolžnost naše stranke, da v kali zaduši vsak poskus varati naše ljudstvo v njegovih življenjskih pravicah. Dolgo dovolj smo stradali in trpeli pomanjkanje najnujnejših vsakdanjih potrebščin, sedaj hočemo pa tudi že enkrat živeti človeku primerno življenje.

Priznam, da mora država dobiti vire, toda išče jih naj pri tistih, ki bodo visok davek lah-

ko utrpeli, nikar pa naj ne podražuje ljudstvu neobhodne potrebšchine. Na takozvane razkošne predmete lahko radi nas magari vpelja še desetkrat večjo carino, naše vsakdanje potrebšchine pa si nikakor ne pustimo podražiti.

Mesto, da bi vlada skrbela, da se širši sloji z ljudsko politiko prikleneje z ljubeznijo na mlado državo, pomaga proti državnim elementom odvrnati od nje marsikoga, ki je že bil na najboljši poti, da postane dober jugoslovanski državljan. Povdarjam, da neizobraženi sloji ne morejo strogo ločiti države od vsakokratne vlade. Izobražen človek bo ostal zvest državljan, če vlada strelja še take kozle, neizobražen človek bo pa kmalu zamenjal vlado z državo.

S takimi brezglavimi ukrepi pač vlada nikakor ne vpliva na konsolidacijo države na znotraj, ki nam je tako krvavo potrebna. Zato naj naši poslanci v Beogradu že iz državnega in ljudskega stališča z vso odločnostjo zahtevajo, da se ta carinski tarif nemudoma prilagodi ljudskim potrebam. Po mojem prepričanju je to tako važna zadeva, da morajo naši poslanci napovedati finančnemu ministru boj z vsemi možnimi parlamentarnimi sredstvi, da ga prisilijo brez odloga s poti take protijudske finančne politike.

Ivan Dolinar.

Vojno posojilo.

V 41. štev. „Straže“ z dne 23. maja je v članku „Kaj bo z denarjem?“ predlagal pisec dr. Leonard rešitev avstrijskega vojnega posojila na način, ki se marsikateremu ni dopadel in je ljudi zelo razburil.

Tisti, ki so podpisali prostovoljno bodisi vsled lastne odločitve bodisi vsled nagovarjanja in siljenja drugih, naj kratkoma vse izgube le v skrajni potrebi se naj reši tistim, ki bi sicer bili ob vse.

Develite, da spregovorim nekoliko o tem. Kdor je podpisal „prostovoljno“, to se pravi, kdor je bil popolnoma prepričan o krivdi Avstrije nasproti ententi, tudi nasproti Italiji, torej, kdor je dobro vedel, da vodi Avstrija do cela krivično vojsko in je vseeno podpisal, da, ta naj izgubi za kazen, da je vedoma prostovoljno podpisal krivično vojsko. Ali koliko je takih? V veliki večini naše ljudstvo in celo veliko inteligence o veliki krivdi Nemčije in so-krivdi Avstrije ni bilo zadosti poučeno. Listi ga niso poučili, ker ga niso smeli, ravno tako tudi kdo drugi ne, ker bi bil sicer prišel na „gavge“. Je pa bilo, zlasti v obmejnih nemškutarskih krajih tudi velike agitacije, da je marsikateri podpisal že zaradi varnosti svoje kože, ker bi se ga bilo sicer smatralo za „izdajalca“.

Je pa veliko razlogov, da nova jugoslovanska država reši vojno posojilo še ne popolnoma vsaj deloma.

Jugoslavija je velika dedinja bivše Avstrije. Kot taka prevzame njene dobrine, bogate dedelo z redovitnim poljem, velikimi gozdovi, rudniki in menitnimi prometnimi sredstvi. Predvsem pa pridobi nad vse pridno slovensko in hrvaško ljudstvo, tako da bo Jugoslavija zares pred svetom ugledna država.

Posrebi pa prevzame nova država od stare veliko državnih vrednosti. To so državna posestva (domene) in posestva tujih državljanov, raznih knezov in grofov, ki se bodo razlastila v državno korist. Dalje državne rudnike, železnice in ceste, državna uradna in šolska poslopja. To vse skupaj zračunano pomeni lepo svoto, katero bi smerala nova država šteti, če bi hotela še le na novo kupiti, oziroma graditi vse te naprave.

Ker prevzame pa te velike dobrine ali vrednosti, je pa dolžna prevzeti tudi obveznosti stare države vsaj v tisti višini, kolikor je vrednost državnih dobrin. In poleg tega se še mora nvaževati velika davčna moč ljudstva. Če bi nova država popolnoma odkrila rešitev vojnega posojila, bi bile uničenih na tisoče Jugoslovancev. Ravno to pa bi bile v škodo novi državi, ker bi sama uničila davčne moč svojih državljanov. Bilo bi uničeno na stotine zadrug, raznovrstnih kranilnic in posejilnic, ki se dosedaj vrlo delevale v blagor ljudstva in bi drugače tudi še v bodočnosti.

Povdarjamo še enkrat, da je velika večina podpisala vojno posojilo, ker o krivdi Nemčije in so-krivdi Avstrije ni bila take poučena kot n. pr. kak jugoslovanski odbor v Parizu ali Londonu, ki se je zunanji države lahko informiral o vsem. Ljudstvo ni bilo poučeno, kot n. pr. Čehi. Pa saj se celo ti velike podpisovali. Kdo bi ga pa naj poučil? Kdo se mu je drznil razlagati krivdo lastne in pravice drugih držav? Ali niso nam zavednej-

Drž. posredovalnica za delo

je otvorila 10. t. m. svojo „Podružnico za Ptuj in okolico“, koje delokrog se razteza na okrajni glavarstvi Ptuj in Ljutomer ter zasedeni del slovenskega Prekmurja. Ker se v bližini Ptuja nahaja veliko begunsko taborišče Strnišče, je začasni sedež imenovane podružnice v Strnišču pri Ptuj. Ker je ta potrebna institucija brezdvomno velikega socialno političnega pomena in enako važna za delavce, kakor tudi za delodajalce, upamo, da se bo te nove podružnice ljudstvo v največji meri posluževalo. Posredovalnica posreduje brezplačno in takoj: delavce vsake vrste, obrtnike, vajence, pisarniško osebje itd.

Državna posredovalnica za delo,
osrednji urad v Ljubljani. 1236

MALA NAZNANILA.

Proda se!

Sokolski kroj

komplet, se proda. Vpraša in ogleda se lahko od 13.—14. ure v Parkstrasse 18, pritišče na desno. Maribor. 1248

Dva teška voza, prenosljiva in naklo se proda v Pokopališki ul. 5, Pobrežje, Maribor. 1208

Žagovina vsaka množina se dobi „Mariborski lesni industriji“, Koroška cesta 46, Maribor. 1203

Hišna lekarna z vso opravo in v zdravili, zdravniški instrumenti, divan za zdravniško preiskovanje, umivalna miza, zobozdravniška in zobotehnična oprema je na prodaj. Ana Konečnik, Gornjigrad. 1196

Proda se: Veliko posestvo, obstoječe iz vinograda, sadonosnika gozda in njiv. Viničarsko in gospodarsko poslopje. Posestvo meri 56 oralov, je vse v dobrem stanu in leži v bližini Maribora. Kupci naj se ogledajo v Krambergerjevi gostilni. Krčevina pri Mariboru. 1198

Gostilna

s 5 sobami, 1 kuhinja, klet, vrt, dvorišče. lepe brajde je na prodaj. Hiša stoji 10 let. Cena 40.000 K. Studenci pri Mariboru. Brežna cesta (Uferstrasse) št. 59 a. 1187

Hrastovi stebri za plote postavljeni in strešna opeka se dobi pri Jožef Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1091

Hišna nova uprava iz črešnjevoga lesa in tri svinje, 1 jesenska, 2 10 tednov stari, proda v Zgornjih Radvanjih 84, Maribor. 1227

Črešnje, jajca, mleko, sir, smetano, surovo maslo, vsako množino kupi po najboljših cenah Lovr ec, Maribor, Kasinogasse 2, vrata 2. 1225

Greste li na potovanje?

Imate li kovček? Naročite si ga lahko v Pietarski soli v Strnišču pri Ptuj, katera ga vam najceneje dopošlje z obratno pošto. — Zahtevajte ponudbo! — Trgovci popust. 1232

Dober glasovir, strojni pisalnik,

okvirji za podobe, kopalna banja, stoli, pisarniška miza, cvetlične mize, košare, se po ceni prodajo v Mariboru, Kokošinekov drevored 124. 1241

Večja množina vina in sodov za

sadjevec proda zelo po ceni Hetzl kavarna „pri Dravi“, Maribor. 1242

POZOR!

Biči iz usnja . . . K	2-50
jermenje za cepe . . .	2-50
goži za cepe . . .	2-50
koše 70—100 cm . . .	
dolge á K 12—do	16—
brusni kamni á . . .	2-50
srpi á K 5,50, 6— . . .	6-50
glavni robci lepo pisani á . . .	16—
moške predpasnike . . .	6—
ženske predpasnike . . .	4—
K 12—do . . .	16—
oxford srajce za fante . . .	45—
plavotisk, ceširi, oxfordi, platno belo, klot črni batisti. — Razpošilja po celem kraljestvu	

Kom. skladišče

ALOJZIJ GNIUŠEK,

Maribor Glavni trg št. 6
Trgovci znaten popust.

Izdajatelj in založnik: Konsorcij „Straža.“

Večnje najme Jožef Nekrep, Mozartova ulica 59, Maribor. 1090

Prevzajem sodarska dela vsake vrste. Tomažič Peter, Mlinska ul. 11, Maribor. 1218—88

Obleke

od preproste do vsakovrstne najfinejše, domače, dobro in vestno delo, vsake velikosti, izborne kakovosti izdeluje točno in solidno ter prodaja

ALOJZIJ ARBEITER,

Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri slarem mostu). 719

Dobi se:

V parnem mlinu IVANA ŠPES v Mariboru, koruzni zdrob kg K 3-40; koruzni drobni zdrob kg K 5-20; koruzni otrobi kg 1 K; koruza zdrobljena za konje kg 2-30 K. 1293

„KORUNA“

prva češka zavarovalnica na življenje v Pragi se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča. Mart. Stadler, zastopnik za Slov. Štajersko v Mariboru ob Dravi, Bismarkova cesta št. 17.

Gospodična išče opremljeno sobo s hrane in oskrbo pri samostojni gospej. Ponudbe na upravo. 1180

Pohišstvo

najboljše kakovosti izdeluje in prodaja po nizkih cenah
Obrtna zadruga mizarških mojstrov v MARIBORU, Grajski trg št. 3.
Kupuje tudi vsakovrstni mizarški les. 63

Odvetnik

dr. Rud. Ravnik

naznanja, da je preselil svojo odvetniško pisarno iz Bismarkove ceste št. 11 v Mariboru v **Sodnijsko ul. št. 14, I. nadst.** (pred sodnijo)

Državne toplice DOBRNA pri Celju.

Akratoterma 37° C, visoko radioaktiven vrelec. — Izvrstni zdravilni uspehi pri ženskih boleznih in pri obolenju živcev.

Sezija: junij-oktober.

Strokovni zdravnik za ženske bolezni: Dr. Benjamin Ipavic. Pojasnila daje topliško upraviteljstvo v Dobrni.

Nekrep Jožef,

tatarski mojster, stavbenik in podjetnik.

Maribor, Mozartova ulica 59

se priporoča za vsakovrstna nova stavbna dela ter sprejema tudi popravilna dela.

Javea dražba toplokrvnih žrebcev in kobil ter huculov in oslov.

Od strani državne žrebčarne na Selu pri Ljubljani se bo vršila v torek, dne 1. julija 1919 ob 10. uri dopoldne javna dražba dveh žrebcev arabske pasmi, osem huculskih žrebcev, 4 oslov in pet toplokrvnih 5—6 let starih kobil, na jahalnem prostoru poleg plemenitne postaje na Selu pri Ljubljani. 1231

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

Stavbena pisarna

FRANJO NERAD,

mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarska in druga stavbna dela. Izdaja strokovna mnenja. Izvrajuje načrte in proračune po dnevnikih cenah 1028

Delo na polju je tu!

Ste že naročili košaro in sedež za voz ter druge jerbase za gospodarstvo! — Izdeluje jih „Pietarska šola v Strnišču pri Ptuj“, 10 minut od železniške postaje Sv. Lovrenc na Dr. polju. Naročite lahko pismeno ali ustmeno v Strnišču in v Ptuj v trgovini J. Peteršič.

Odgovorni urednik: Vekoslav Stupan.

Vinogradniki! Pozor!

Žveplo za žvepljanje trti se dobi v vsaki množini i. s. najfinejše ventilato dvakrat čiš :: čena „Florisstela“. ::

Gospodarska Zveza Ljubljana 1061

P. n. občinstvu se vljudno naznanja, da je prevzel vodstvo glavnega zastopa banke „Slavije“ v Mariboru zavarovalni uradnik gospod

Franc Vršič,

Maribor

Gospodska ulica (Herrengasse) št. 38, 2. nadst. Imenovani sprejema zavarovanja proti požaru, vlomu in za življenje ter podaja vsake vrste pojasnila. 1243

Drago vam plačam

lepo suho

lipovo cvetje!

Zbirajte ga in javite, kako množino ga imate! Vreče vam pošljem in prevzamem blago po povzetju!

Vinko Vabič, Zalec p. Celju

Ponudbe trgovcev prosim le z navedbo cene! 1244

Službo občinskega tajnika

razpisuje mestni urad v Brežicah. V poštev pridejo le ponudniki, ki so v občinskih poslih popolnoma izvežbani. Plača po dogovoru. Ponudbe je nasloviti na županstvo v Brežicah.

M I L O Zlatorog

jedrnato, toaletno različne vrste, za britje, kristalna soda, in milni prašek po najnižjih cenah prodaja

Prva mariborska tovarna za milo, proje C. BROS, MARIBOR.

na debelo v tovarni Klavniška ulica št. 23, na drobno v prodajalni Glavni trg št. 15. 1215

Oblastveno potrjeni in zapriseženi civilni geometer, inženir

RIHARD STIGER

sodnijsko zapriseženi cenilec in zvedenec pri mejnih razprtijah v Mariboru, Cvetlična ulica št. 29, priporoča se v zanesljivo izpeljavo vseh v njegovo stroko spadajočih del; kakor: deljenje parcel pri kupčijah, dedščinah in darilih, merjenje pri posestnih razprtijah, sekanju gozdov in postavljenju mejnikov, kakor kaže katastralna mapa (pri mejnih razprtijah zadostuje ime katastralne občine in številka parcele). Izdeluje občinske načrte (mape) s parcelnimi zapisniki in merami, kakor tudi načrte posameznim posestnikom. 1212

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.